

http://www.e-instalacje.pl/110_480.htm

Zezwolenia, formalności

Studnia, niezależnie od technologii wykonania wymaga pozwolenia wodnoprawnego (w świetle prawa jest "urządzeniem wodnym do ujmowania wód podziemnych"). Wymóg ten nie dotyczy studni o głębokości mniejszej niż 30 m (wówczas jest to "zwykłe korzystanie z wód"). Pozwolenie wodnoprawne może być wydane na podstawie projektu - pod warunkiem, że spełnia on wymagania stawiane operatorowi wodnoprawnemu.

Budowa studni o wydajności mniejszej niż 50 m³/h nie wymaga uzyskania pozwolenia na budowę; wystarczy zgłoszenie budowlane (od daty zgłoszenia należy odczekać 30 dni na jego uprawomocnienie).

autor: *Joanna Ryrńska*
zdjęcia: *Drzewmen*
data publikacji: *14.12.2004*

http://mce.net.pl/porady/poradnik_instalatora/

Wymagane dokumenty do budowy studni wierconej

Studnia wiercona wymaga pozwolenia wodnoprawnego, jeżeli jej głębokość przekracza 30 m lub możliwy jest z niej pobór wód w ilości większej niż 5 m³ na dobę. Aby uzyskać pozwolenie wodnoprawne, konieczne będą: decyzja o warunkach zabudowy lub wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został sporządzony; opis planowanej działalności (sporządzony w języku nietechnicznym); operat wodnoprawny (jego funkcję może pełnić projekt, jeśli spełnia określone w rozporządzeniu warunki), uzupełniony o dokumentację hydrogeologiczną. Obudowa studni wymaga zgłoszenia budowlanego. Zgłoszenie budowlane (wniosek) musi być uzupełnione o: oświadczenie o przysługującym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane i pozwolenie wodnoprawne wraz z dokumentacją.

http://www.kpodr.pl/mech_bud/budownictwo/Zanim_zaczniemy_nawadniac.php

Zanim zaczniemy nawadniać

Przed przystąpieniem do budowy instalacji nawadniającej należy zadbać o dostęp do źródła wody. Największym ograniczeniem w zwiększaniu powierzchni nawadniania upraw jest dostępność oraz jakość wody. Polska zaliczana jest do krajów o stosunkowo niewielkich zasobach wodnych, zwłaszcza wód powierzchniowych.

Podstawowym źródłem wody dla nawadniania są wody podziemne. Zasoby wód podziemnych są zmienne i zależne od proporcji pomiędzy zasilaniem i drenażem. Ponieważ drenaż wody do głębszych warstw oraz pobieranie do celów konsumpcyjnych i gospodarczych jest większe niż zasilanie przez opady, zwierciadło wody podziemnej obniża się. Dopuszczalny pobór wód podziemnych, przy uwzględnieniu wymagań ochrony środowiska, określa się mianem zasobów eksploatacyjnych. Zbyt intensywne eksploatawanie wód podziemnych może spowodować ich całkowite wyczerpanie.

Woda stanowi surowiec strategiczny, dlatego jej pobór jest regulowany prawem. Bez pozwolenia można wykorzystywać do celów domowych oraz gospodarczych wyłącznie wodę powierzchniową znajdującą się w granicach gruntów właściciela. Dotyczy to wody zgromadzonej w jeziorach i innych stojących zbiornikach wodnych (stawy, rowy), które nie mają ciągłego dopływu albo odpływu wód powierzchniowych. Jest to tzw. zwykłe korzystanie z wód, które nie umożliwia jednak budowy systemów nawodnieniowych. Ilość pobranej wody powinna być taka, aby nie zmieniać jej stanu ze szkodą dla gruntów sąsiednich. Oznacza to ograniczoną przydatność do nawodnień wód z małych zbiorników. Korzystanie z wód powierzchniowych płynących oraz stojących stanowiących własność

publiczną, a także wód podziemnych wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na tzw. szczególne korzystanie z wód.

Pozwolenie to jest jednocześnie pozwoleniem na montaż instalacji nawodnieniowej. Pozwolenie takie nie jest wymagane w przypadku wody podziemnej, gdy wydajność zainstalowanych urządzeń do czerpania wody nie pozwala na pobór większy niż 5 m³ na dobę.

Szczegółowe regulacje prawe poboru wody do nawodnień zawarte są w ustawach: Prawo wodne (Dz. U. nr 115, poz. 1229) z 18 lipca 2001r.; Prawo ochrony środowiska (Dz. U. nr 62, poz. 627) z 27 kwietnia 2001r.; Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2000r. nr 106, poz. 1126) z 7 lipca 1994r.; Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 94.27.96 z dnia 1 marca 1994r.).

Z tych przepisów wynika, że do nawadniania upraw zalecane jest pobieranie wody powierzchniowej. Wody podziemne są chronione i powinny być wykorzystywane głównie do zaopatrzenia ludności, a także do produkcji artykułów żywnościowych oraz farmaceutycznych. Nie ma jednak zakazu korzystania z wód podziemnych do nawadniania.

Organem, który wydaje decyzję w sprawie pozwolenia wodnoprawnego jest starostwo powiatowe. W przypadku odmownej decyzji starosty przysługuje prawo odwołania się do wojewody. Przepisy prawne nie regulują szczegółowo limitu intensywności pobierania wody. Limit ten wynika z wyznaczonych i zatwierdzonych dla konkretnego obszaru "zasobów wodnych", szczegółowo określających możliwy maksymalny pobór wody bez szkody dla środowiska naturalnego. Kiedy istnieje obawa, że intensywny pobór wody może znacząco oddziaływać na środowisko naturalne, organem właściwym do wydania decyzji na czerpanie wody jest wojewoda.

W przypadku, gdy źródłem wody ma być studnia głębinowa, należy zlecić geologowi jej zaprojektowanie. Geolog (hydrolog) po uwzględnieniu warunków hydrogeologicznych w rejonie gospodarstwa wykonuje projekt prac geologicznych dotyczących wykonania ujęcia wód podziemnych. Projekt należy przedłożyć do zatwierdzenia geologowi powiatowemu. Wymagania, jakie powinien spełnić projekt prac geologicznych określone są w rozporządzeniu ministra środowiska z 19 grudnia 2001 r. w sprawie projektów prac geologicznych (Dz. U. nr 153, poz. 1777). W projekcie prac geologicznych określa się m.in. lokalizację i głębokość otworu jego konstrukcję, sposób filtrowania, a także badania i pomiary przewidywane w trakcie wiercenia.

Po zatwierdzeniu projektu przez starostę (geologa powiatowego) można wynająć firmę studniarską, która na obowiązek zgłoszenia planowanego odwiertu właściwemu terytorialnie organowi nadzoru górniczego - dyrektorowi okręgowego urzędu górniczego i wójtowi. Prace powinny być prowadzone pod nadzorem uprawnionego hydrologa. Wiercenie studni bez zatwierdzonego projektu oraz bez fachowego nadzoru jest niezgodne z prawem. Zamiar wykonania obudowy studziennej należy zgłosić w wydziale architektury i budownictwa starostwa na 30 dni przed przystąpieniem do jej realizacji. Przy budowie innych obiektów towarzyszących obowiązuje zgłoszenie albo uzyskanie pozwolenia na budowę.

Po zakończeniu budowy studni przeprowadza się próbne pompowanie, które ma na celu określenie jej zasobów eksploatacyjnych. Na podstawie uzyskanych wyników geolog opracowuje dokumentację hydrologiczną ujęcia. Dokumentację tę ponownie przekłada się w starostwie, w celu ustalenia wydajności eksploatacyjnej studni (Dz. U. nr 153, poz. 1779). Po zatwierdzeniu dokumentacji hydrologicznej ujęcia można wystąpić o uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego.

Pozwolenie wodnoprawne jest wydawane po złożeniu wniosku o pozwolenie na korzystanie z wód powierzchniowych albo podziemnych zawierającego tzw. operat wodnoprawny. Operat wodnoprawny można wykonać samodzielnie, bądź zlecić jego przygotowanie np. geologowi. Operat wodnoprawny składa się z części opisowej i graficznej.

Część opisowa zawiera:

- dane wnioskodawcy,
- cel oraz zakres planowanego korzystania z wód,
- rodzaj urządzeń pomiarowych,
- stan prawny nieruchomości, które są w zasięgu oddziaływania systemów nawodnieniowych,
- charakterystykę wód objętych pozwoleniem,
- ustalenia wynikające z warunków korzystania z wód regionu wodnego.

Część graficzna powinna zawierać plan przyszłych urządzeń wodnych z zaznaczonymi nieruchomościami, informacje o przekrojach urządzeń wodnych, systemów nawodnieniowych oraz koryt wody płynącej w zasięgu oddziaływania tych urządzeń, schemat rozmieszczenia urządzeń pomiarowych, a także schemat funkcjonalnych albo technicznych urządzeń wodnych i deszczowni.

Dodatkowo niezbędne są informacje o wielkości średniego dobowego poboru wody, rodzaju urządzeń służących do rejestracji i pomiaru poboru wody, zakresu oraz częstotliwości wykonania wymaganych analiz pobieranej wody, a także opis techniczny urządzeń służących do poboru wody. W przypadku, gdy pozwolenie wodnoprawne jest wydawane na pobór wód podziemnych za pomocą otworów wiertniczych, do operatu należy dołączyć dokumentację hydrologiczną zatwierdzoną wcześniej w starostwie.

Pozwolenie wodnoprawne staje się prawomocne po upływie 14 dni od otrzymania decyzji. Pozwolenie wodnoprawne nakłada na użytkownika ujęcia pewne obowiązki. Do obowiązków tych zalicza się m.in. prowadzenie rejestru poboru oraz książki eksploatacyjnej. Za pobieraną wodę ze studni głębinowej należy wносить opłatę na rachunek urzędu marszałkowskiego (art. 289, ust.1 Prawa ochrony środowiska). Z kolei pobór wód powierzchniowych do nawadniania jest zwolniony z opłat. Aby przystąpić do projektowania instalacji musimy dokładnie znać potrzeby wodne gospodarstwa oraz ilość dostępnej wody. Istotna jest nie tylko możliwa intensywność poboru ($m^3/godz.$ albo l/min), ale również całkowita ilość wody (m^3). Ograniczenia w poborze wody mogą wynikać z jej dostępności albo rodzaju zainstalowanej pompy. Ograniczenia te dotyczą zarówno ujęć wody gruntowej, jak również poboru z otwartych zbiorników.

W przypadku czerpania wód powierzchniowych, poza intensywnością poboru wody, należy oszacować również sumaryczną ilość wody, jaka jest dostępna w sezonie. Informacja taka jest niezbędna po to, aby można było zapewnić roślinom optymalną ilość wody. Wielkość nawadnianej powierzchni należy dostosować do ilości dostępnej wody.

Należy znać charakterystyczne dla danego regionu dane dotyczące ilości opadów oraz ewapotranspiracji (suma transpiracji i parowania wody), aby wyznaczyć potencjalne potrzeby nawadniania roślin, Dzięki tym informacjom można oszacować potrzeby wodne gospodarstwa.

*Agnieszka Kwiatkowska
K-PODR w Minikowie
Oddział w Zarzeczewie*